

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1266/2020
18.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радомир Петрић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ ..., кога заступа Бранко Илић, адвокат из ..., ради накнаде нематеријалне штете због повреде на раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 173/19 од 12.11.2019. године, у седници одржаној 18.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 173/19 од 12.11.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 654/18 од 26.07.2016. године, која је исправљена решењем истог суда од 20.03.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да му на име накнаде нематеријалне штете исплати и то: а) на име душевних болова због умањења животне активности износ од 950.000,00 динара, б) на име претрпљених и будућих физичких болова износ од 500.000,00 динара, в) на име душевних болова због наружености износ од 400.000,00 динара и г) на име претрпљеног страха износ од 320.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од дана доношења пресуде па до коначне исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 173/19 од 12.11.2019. године, ставом првим изреке, укинута је првостепена пресуда. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљене повреде на раду исплати и то: а) на име душевних болова због умањења животне активности износ од 950.000,00 динара, б) на име претрпљених и будућих физичких болова износ од 500.000,00 динара, в) на име душевних болова због наружености износ од 400.000,00 динара и г) на име претрпљеног страха износ од 320.000,00 динара све са законском затезном каматом почев од 26.07.2018. године као дана пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 3. истог закона и да није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Није учињена ни повреда из члана 374. став 1. ЗПП пред другостепеним судом на коју се у ревизији указује јер је другостепени суд дао аргументоване разлоге због чега је укинуо првостепену пресуду и одржао расправу.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је запослен код туженог од 1998. године, по струци је ..., а у моменту повређивања радио је на радном месту Спорног дана 16.05.2012. године радио је трећу смену. Те вечери, као и до тада, прво је проверио исправност машина дробилица у оба погона, па је пустио у рад један погон, а други је пустио електричар који је дежурао у том другом погону. Отишао је до командног пулта који се налази изнад нивоа дробилице где све време стоји и прати рад постројења. Приметио је да у постројењу које он надзире шета једна трака и да из ње испада камен, па је у командном пулту притиском на дугме зауставио дозер и решетку, како камен не би долазио на траку, а након тога сишао да види шта се дешава. Према сагласним исказима тужиоца и очевидаца који су те ноћи радили заједно возач ВВ је камионом довезао камен са намером да га искипује у бункер. Тужилац му је пре него што је хтео да кипује камен рекао да остане у командном пулту како би он сишао до дробилице јер је приметио да нешто није у реду јер она шета у страну. ВВ је остао у командном пулту и све време погледом пратио тужиоца како степеништем силази према дробилици. Те вечери је без прекида падала киша, па је степениште које је од бетона било мокро јер постројење као ни прилази постројењу нису наткривени. У једном моменту возач је чуо тужиоца који је викнуо, угледао је његове ноге које су одлетеле у вис, па је зауставио цео погон и стрчао низ степенице да види шта се догодило тужиоцу, када је видео да се тужиочева десна рука налази у добошу. Возач није видео тачно како се тужилац повредио. Тужилац је спорне вечери од заштитног одела носио радне панталоне и блузу, јакну и гумене чизме. Те ноћи се повредио тако што се на последњем степенику који је био мокар поклизвао и у току пада ударио у ваљак – добош који му је ухватио десну руку када је задобио телесну повреду – тешку телесну повреду у виду отвореног прелома десне надлактице и прелома обе кости десне подлактице. Тужилац је био упознат са упутством за рад и безбедност, није имао намеру нити је вршио било какву поправку машине. Добош је посебан део у односу на дробилицу и налази се у доњем делу испод дробилице, а изнад земље у висини од 20цм. Преко добоша иде трака и тај део према стази са које се долази добош нема никакву заштиту. Тужилац је могао да обилази постројења док ради, тако што из далека гледа и контролише ситаре и дробилицу. У трећој смени дежура пословођа који је критичне ноћи седео у својој канцеларији која је од постројења удаљена око 200 метара а кога је возач обавестио о тужиочевој повреди. Одлуком о ликвидацији штете Компаније „Дунав осигурање“ усвојен је тужиочев захтев и по основу Колективног осигурања исплаћено му је 216.000,00 динара а као узрок штете наведен „удар каквим предметом или о какав предмет“.

Према налазу и мишљењу вештака ортопеда утврђено је да је тужилац 16.05.2012. године у трећој смени задобио тешку телесну повреду у виду отвореног прелома десне надлактице као и обе кости подлактице уз масивно деструктивно повређивање меких структура надлактице (кожа, мишићна маса, предње и унутрашње странке надлактице) да је истог дана извршена операција, да су стављени спољни фиксатори, а 06.06.2012. године пластични хирург је урадио аутотрансплатацију коже због реконструкције дефекта коже на надлактици и подлактици. Тужиоцу су у општој анестезији 04.09.2012. године скинути спољни фиксатори, а 11.09.2012. године такође у општој анестезији урађена је операција којом су на надлактици као и на подлактицу стављене плоче са пет завртња. Због задобијених повреда тужилац је трпео бол јаког интензитета око 7 до 8 сати. Након стављања фиксатора долази до отицања подлактице иза прелома, као и надлактице због разорне деструкције меких структура што узрокује болове и око две недеље су средњег интензитета. До другог примања у ортопедију трпи болове средњег интензитета сат – два исто толико трају и слаби болови и исте условљава још једно приметно отицање руке у целисти (висећа рука). Након тога, три недеље трпи болове средњег интензитета а затим слабе болове. За време физикалне терапије – више од пола године, средњи болови трају у периоду од око 1 сат, а има и слабе болове. Након активно завршеног лечења ове тешке телесне повреде тужилац трпи болове слабог интензитета који су краткотрајни, а који се повремено јављају због промене климатских услова. Код тужиоца је упадљива наруженост јаког степена – висећа афункционална десна рука са ружним ожиљцима. Због задобијене повреде тужилац има потпуну неупотребљивост десне руке, па му је умањење животне активности трајно од 70%, тако да тужилац више не може да се потписује, не може да обавља неопходне физиолошке и хигијенске активности, већ то мора да спроводи уз помоћ другог лица (не може да се облачи, свлачи, брије и слично). Из налаза вештака психијатра утврђено је да је тужилац у тренутку повређивања осећао примарни страх који је трајао око 3 до 4 минута што представља егзистенцијални страх за сопствени живот. Након тога је осећао секундарни страх јаког интензитета у трајању од једног дана. У овом периоду код тужиоца је започето лечење, али због тежине повреде морао је да буде у јединици интензивне неге. Овај страх има карактеристике, стрепње и забринутости и проистиче из незнања тужиоца о врсти и тежини повреде. Након тога, у периоду од годину дана тужилац је осећао секундарни страх средњег интензитета најпре у нешто дужим интервалима током дана, а затим повремено.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је другостепени суд применио материјално право када је обавезао туженог на накнаду штете због повреде претрпљене на раду на основу члана 164. Закона о раду и чланова 173. и 174. ЗОО док је висина утврђена на основу критеријума из члана 200. ЗОО.

Према члану 164. Закона о раду ако запослени претрпи повреду или штету на раду или у вези са радом послодавац је дужан да му накнади штету у складу са законом или општим актом.

Према члану 154. ЗОО ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице (став 1); за штету од ствари или делатности од којих потиче повећана опасност штете за околину одговара се без обзира на кривицу (став 2). Чланом 173. ЗОО прописано је да се штета настала у вези са опасном ствари односно опасном делатношћу сматра да потиче од те ствари, односно делатности изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. По члану 174.

истог закона за штету од опасне ствари одговара њен ималац, а за штету од опасне делатности одговара лице које се њоме бави.

Имајући у виду да је у поступку пред другостепеним судом утврђено да је до повреде тужиоца дошло у току рада када се тужилац оклизнуо о непокривени мокар степенник и у току пада ударио у добош који се налази у доњем делу дробилице, која представља опасну ствар од које постоји повећан ризик опасности од настанка штете, то је тужени независно од кривице објективно одговоран за насталу штету на основу члана 164. Закона о раду и члана 154. став 2. у вези члана 174. ЗОО.

Висина накнаде нематеријалне штете правилно је одмерена на основу критеријума из члана 200. ЗОО имајући у виду да је у питању трајно умањење животне активности од 70% и да тужилац услед тога не може да обавља ни физиолошке ни хигијенске активности без помоћи другог лица, да је присутна упадљива наруженост јаког степена, те да интензитет и дужина трајања страха и болова оправдавају досуђене износе, при чему је другостепени суд водио рачуна и да је тужиоцу по основу колективног осигурања исплаћен износ од 216.000,00 динара.

Ревизијским наводима којима се оспорава оцена изведених доказа у суштини се оспорава утврђено чињенично стање што у поступку по ревизији није дозвољено, на основу члана 407. став 2. ЗПП.

На основу члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић